

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 7, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 80

V PONEDELJEK SE PRIČNE KAMPAJNA ZA VOJNO POSOJILJO

že pred otvoritvijo je bilo podpisanega za štiri milijone dolarjev vojnega posojila.

KAMPAJNA BO NA CELI ČRTI USPEŠNA

V ponedeljek se bo pričela kampa za 2. vojno posojilo v Cuyahoga okraju, kjer znaša dolžna kvota \$235,978,000.

Glavni stan te kampanje namenjajo, da je bilo že podpisane za 4 milijone tega vojnega posojila.

Glavni stan je obvestil vodilne kampanje, da sta okrajna komisijonarja John F. Curry in Joseph F. Gortian sporočila skupaj 75-odstotnih vladnih certifikatov v znesku treh milijonov dolarjev.

Mesto kupilo za en milijon obveznic

Zupan Frank J. Lausche je sporočil, da je mesto kupilo za \$1,000,000 2-procentnih bondov.

Klerk-blagajnik A. G. Gesell

Značilen govor pomočnika državnega tajnika Berleja o povojnih zahtevah Rusije

Glavna naloga Anthony Edena je bila, pojasniti ameriški vladi, zakaj smatra angleška vlada ruske zahteve za zdrave in logične.

Poročilo v listu "New York Times")

WASHINGTON, 5. aprila. — Adolf A. Berle, pomožni državni tajnik, je imel govor, v katerem se je dotaknil eksplozivne vprašanja sovjetskih povojnih zahtev v Evropi.

Da ni med Zedinjenimi državami in Sovjetsko Rusijo pravega zaupanja, je v glavnem kriv dejstvo, ker Sovjetska Rusija meni, da bodo Zedinjene države nasprotovale njenim zahtevam po onem ozemlju, ki je bilo za časa ruskih carjev pod rusko vlado.

Bele je proti vmesnim državam

Pomožni državni tajnik Berle je govoril pred Rotarskim klubom v Readingu, je označil za sovražno propagando take govore, katerih namen je, zasebno nezaupanje med zavezniki in Zedinjenimi državami.

Bele je odločno izrazil, da se moralo po vojni Sovjetska Rusija oddeliti od ostale Evrope s tem, da bi se ustanovila nova država, ki bi služila kot zaveznica, ki bi služila kot zaveznica, ki bi služila kot zaveznica.

Z ozirom na položaj v Italiji, pravi Evening Standard, je zelo značilno dejstvo, da Musolinijeva Rusija zahteva, da se Rusija, vso Estonijo, Litvo in Latvijo, vzhodno Poljsko, del rumunske province Bukovine in Bessarabijo.

Bele je, da je bila poglavna naloga Edenovega obiska v Zedinjenih državah, da poizkusi razumeti, njegova glavna naloga pa je bila, da pojasni v Washingtonu, zakaj je angleška vlada zavračala, da so zahteve Rusije zdrave in logične.

Značilen govor Berlejevega govornika, Berlejev govor je tem značilen, ker je on smatral, da je bila glavna naloga Edenovega obiska v Zedinjenih državah, da poizkusi razumeti, njegova glavna naloga pa je bila, da pojasni v Washingtonu, zakaj je angleška vlada zavračala, da so zahteve Rusije zdrave in logične.

Naši fantje-vojaki

Danes zjutraj je prišel za teden dni na dopust mornar John Tavcar, ml., ki je pravkar dokončal šolo za električarskega pomočnika, v San Diego, Calif.

Nahaja se na domu svojih staršev Mr. in Mrs. John Tavcar, 903 E. 73 St., kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Od družine Strumbel, 15618 Huntmore Ave., sta dva fanta pri vojakih, Frank in Anton.

Njih naslovi so: Staff Sgt. F. M. Kastelic, 473 Bon. Sqdr. G. A. A. B., Greenville, S. C. ter Pvt. Anton W. Strumble, 21st Training Group Sqd. D., Brks 507 U. S. A. F., Jefferson Barracks, Mo.

Pri mornarici se nahaja naš bivši raznašalec Enakopravnosti, Joseph Matvecic, sin Mrs. Rose Resetic, 15012 Hale Ave. Mr. Louis Resetic pa ima dva sina pri vojakih. Louis se nahaja v severni Afriki, a Stanley pa je pri mornarici.

Mr. in Mrs. Frank Hribar, ki vodita znano gostilno Welcome Tavern, na 984 E. 222 St., imata sina Alberta pri vojakih. Nahaja se v Pittsburgh, Fla.

Mr. in Mrs. Mihael Strumbel, 14406 Sylvia Ave., sta dala tri sinove v armado Zedinjenih držav. Njih naslovi so:

Sgt. William Strumbel, 15th Field Hospital, A. P. O. 3405, Postmaster New York, N. Y., A. S. N. 35503716.

Sgt. Albert Strumbel, Co. C. 773rd T. O. Bn., Camp Hood, Texas.

Pvt. Joseph Strumbel, F. 1—U. S. N. Crew, 6th Custom House, 8th and Oliver St., St. Louis, Mo.

Mr. in Mrs. Frank Godic, 1105 Norwood Rd., sporočata, da je prišel njihov sin Edward, ki se nahaja pri mornariških rezervistih v Rhode Island, na devetdnevni dopust. Prijatelji so vabeni, da ga obiščejo na domu.

DANES JE ZADNJA PRILIKA

COLUMBUS, O., 6. aprila. Jutri je zadnji dan za avtomobiliste države Ohio, da prilepijo svoje licence za leto 1943 na šipe svojih avtomobilov. Policistom bo ukazano, naj aretirajo vse one avtomobiliste, ki jutri, 7. aprila do polnoči ne bi imeli na svojih avtih teh listkov z licencami.

HUDI IZGREDI

BERN, 3. aprila (AP) — V Požarevcu so bili hudi izgredi proti nemški oblasti o priliki nabiranja delavcev za prisilno delo; 400 oseb je bilo ubitih.

Nagla smrt

V ponedeljek je naglo preminil rojak Frank Kren, star 45 let. Stanoval je na 5507 St. Clair Ave. Rojen je bil v Clevelandu. Tu zapušta hčer Vivian, brata Johna in Anthonyja, ter sestro Anno Novine. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St. Naše sožalje!

LJUBLJANČANI NOČEJO POPUSTITI

Casniška agentura Tass je dne 25. januarja poročala nekatere podrobnosti o nervoznosti laške okupacijske oblasti v Ljubljani, o kateri smo v ponedeljek poročali glasom agenture Reuter. Tass pravi, da so Italijani prav posebno ogorčeni nad mladino, katero obtožujejo posredne sodelavce v ubojih predstavnikov okupatorske oblasti, češ, da dajejo zatočišče onim, ki so krivi takih ubojev. Ljubljansko jutro je natisnilo dolgo tozadevno proklamacijo italijanskih oblasti.

V zvezi s tem je bila v Ljubljani zopet uvedena policijska ura — od osmih zvečer do petih zjutraj.

Izurnjenost delavstva

Na gornji sliki vidimo delavce v neki detroitski tovarni, kjer izdelujejo topove in drugo orožje, ki zavezanih oči sestavljajo 20mm top.

Rusi so vrgli Nemce nazaj ob reki Donec

Berlinski radio priznava, da so Nemci na enem odseku fronte v defenzivi.

LONDON, sredo, 7. aprila. — Rusi naznanjajo, da so vrgli Nemce z neke močno utrjene pozicije južno od Izjuma, berlinski radio pa priznava, da so Nemci v defenzivi na enem sektorju te fronte.

Rusi poročajo tudi o srditih bojih v čugujevskem okraju v donski kotlini, jugovzhodno od Harkova, o konsolidaciji sovjetskih položajev na fronti pred Smoljenskom in na zapadnem Kavkazu.

Ruski polnočni komunikacije naznanjajo o srditih bojih južno od Izjuma, kjer je bilo ubitih približno 400 Nemcev ter uničenih šest nemških tankov in pet topov.

Sicer pa je na vsej nemško-ruski fronti nastal zastoj večjih bojov, kar je pripisati pomladnemu vremenu, ki je pričelo tajati sneg in mehčati zemljo, s čimer je zelo oteženo premikanje mehanizirane opreme.

IDEALNO DELO

LONDON, 6. aprila. — Neka tvrdka v Manchesteru je bila objavljena v plačilo \$21 globe, ker ni hotela zopet vzeti na delo nekega odslovljenega delavca. Tvrdka je izjavila, da je omenjeni poklicni "troublemaker" ter je izjavila, da mu je pripravljeni plačati po \$2,000 na leto, samo ako se ne prikaže v tovarno.

Nemški sadisti strahovito mučijo rusko ljudstvo

Nemci režejo ruskim ranjenecem uhlje in prste, žgejo jih z razbeljenimi železi in žive sežigajo, ker ne dobe od njih informacij.

MOSKVA, 5. aprila. — V vasi Nikolskaja, ki leži v bližini Smoljenska, so nacisti sežigali žive ruske ranjence, kar so ugotovile sovjetske čete, ki so te dni prodrle do te vasi.

V šolskem poslopju je bila nastanjena bolnišnica, katero so nacisti s protinapadom zavzeli ter jo nekaj časa držali. Hitlerjevci so sistematično mučili ranjence, da bi izsilili iz njih informacije o sovjetskih četah.

Nemški sadisti so jim rezali uhlje in sekali prste ter jih žgali z razbeljenimi železi. Ker niso mogli ničesar spraviti iz njih, so pričeli nacisti streljati ranjence, ostale pa so sklenili sežgati pri živem telesu.

Nemci so pozvali vse ženske, stare ljudi in otroke, naj se zbero pri šoli. "Zdaj boste videli, kako postopamo s tistimi, ki se nam nočejo pokoriti," je dejal nemški častnik.

V šolskem poslopju je bilo približno 100 ranjencev. Nacisti so zaklenili vsa vrata, nakar so nastali okoli poslopja slamo, ki so jo polili z bencinom in zažgali. Poslopje je bilo kmalu zavito v plamenih. V tistem trenutku je več ranjencev skočilo skozi okna, toda nacisti so jih prijeli ter vrgli nazaj.

Marija Ivanovna, ki je bila priča teh strahot, je pozneje izjavila sovjetskim vojakom: "Ljudstvo ni moglo gledati teh strahot. Vsi smo se bridko jokali in mnogo se jih je onesvestilo."

K obletnici 6. aprila 1941

Včeraj sta potekli dve leti, odkar so nacifasisti vdrl v Jugoslavijo.

Včeraj je bila obletnica zavratnega nacifasističnega napada na Jugoslavijo.

Ogromne vojaške sile roparskih narodov, s primitivno ideologijo, posvečeno zaslužjevanju sosednih narodov, nasilju in plenitvi, so dne 6. aprila 1941 brez vojne napovedi vdrl v našo neoboroženo in nepripravljeno domovino, dočim je njihovo letalstvo obsulo našo prestolnico z ognjem in uničenjem.

Takoj v prvih urah je tako poginilo na desetstisoče nedolžnih žrtev. Kakor ta prvi napad, tako je osiše tudi pozneje uporabljalo svojo vojaško premoč največ proti našemu neoboroženemu kmečkemu in mestnemu prebivalstvu.

Toda kljub začetnim uspehom, pridobljenim s pomočjo plačanih izdajalcev, naši sovražniki po dveh letih nasilne propagande in krvave strahovlade našega naroda niso mogli niti prevariti, niti kupiti, niti upogniti. Po dveh letih trdih bojov je Jugoslavija še vedno neukročena, vzor berbenosti in ljubezni do svobode.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

VELIKA ANGLEŠKA OFENZIVA; SREČEN DAN LETALCEV

General Montgomery pričel veliko ofenzivo. — Zavezniški letalci sestrelili v Sredozemlju 52 letal.

MED SESTRELJENIMI LETALI JE BIL 18 VELIKIH TRANSPORTNIH LETAL, KI SO PREVAŽALA OLJE

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 6. aprila. — Angleška osma armada je danes pričela novo veliko ofenzivo proti improviziranim Rommelovim obrambnim črtam v Wadi El Akarit.

Prvi objektivi so bili zavzeti z naskokom, nakar se je pričelo izvajati stalen pritisk, da se izženejo čete osiše končno iz Afrike.

Koncentrirani nemški tanki vzhodno od El Ghetara, kjer operirajo ameriške čete, so se tekom noči umaknili.

Veliki dan zavezniške zračne sile

Zavezniška zračna sila v Sredozemlju je imela včeraj svoj veliki dan, ker je sestrelila 52 sovražnih letal. Zavezniški so izgubili pri tem 12 letal.

Zavezniški letalci so uzrli nad Sredozemskim morjem 18 velikih transportnih letal, ki jih je spremljalo mnogo bojnih letal. Letalci so sestrelili vseh osemnajst transportnih letal, ki so bila napolnjena z oljem za Rommelove motorizirane čete, in 13 bojnih letal.

Udarci po Italiji

Poleg tega so zavezniški letalci silno razbijali po pristanišču Trapani v zapadni Siciliji, kjer so bombardirali doke in ladje, po železnici, ki teče iz Sfaxa in po nekem osišenem konvoju v sicilski ožini.

V napadu na ta konvoj, so zavezniški letalci pogreznili nekoga sovražnega rušilca. Ostale ladje konvoja so bile zavite v plamene, ko so letalci odleteli.

Morje v plamenih

Ko so sestreljena transportna letala treščila na morje, so izbruhnili silni plameni, ki so se razširili preko vodne gladine, ko so pričele goreti plasti olja in gasolina, ki so ga prevažala transportna letala.

Beda na Hrvaškem

NEW YORK, 4. aprila (NYT) — Reuter poroča iz Zuericha, da vladajo v onih krajih na Hrvaškem, katere so zasedli Italijani, strašne razmere bede in lakote; na tisoče ljudi, katerim so Italijani zažgali domove, živijo po poljih in gozdovih.

Domache duhovništvo je izdelalo statistične podatke, glasom katerih je do konca meseca marca poginilo približno 150.000 otrok od bede in pomanjkanja.

Nemci so poslali v Srbijo znatna ojačenja, ker je delovanje gerilcev močno oživelo v zadnjem času.

Izreden slučaj

Snoči je prišla Mrs. Stella Margraff, stanujoča na 2188 W. 61st St. svojega bolnega sinčka, toda ko se je nahajala tam, pa so pripeljali v bolnišnico še njeno osem let staro hčerko, ki je padla pod vlak, na katerega se je obesila, da bi se peljala. Hčerka k sreči ni nevarno ranjena ter ima samo opraskano levo nogo.

Strahote bombardiranja zavezniške zračne sile

V Berlinu je bila povzročena ogromna škoda. — V Antverpu je bilo baje ubitih nad 2,000 oseb.

LONDON, sredo, 7. aprila. — Včeraj podnevi so angleški bombniki napadli nešteto krajev v Franciji, kjer so bombardirali razne vojaške naprave.

Zdaj se je doznalo, da je bilo tekom napada angleške zračne sile na Berlin, kateri napad je bil izveden dne 1. marca, porušenih trideset tovarn, mnogo blokov trgovin in uradov in železniški jardi v bližini Tempelhof letališča.

Fotografski posnetki, ki so jih posneli vrtniški letalci, kažejo ogromno škodo v Berlinu, ki je bil potem še dvakrat silno bombardiran.

Berlinski radio poroča, da je bilo v napadu ameriških bombnikov na Antverp v Belgiji, kateri napad je bil izveden v ponedeljek, ubitih nad 2,000 oseb. Nemški radio naznanja, da je bilo 2,007 oseb ubitih, 603 ranjenih, 1,303 pa je pogrešanih.

Uvedba 48-urnega delovnega tedna v Cuyahoga okraju

Nova odredba bo uveljavljena v vseh tovarnah, trgovinah, pisarnah in drugih obratih.

V Cuyahoga okraju bo uveljavljen v vseh obratih 48-urni delovni teden; kdaj postane ta odredba polnomočna, bo javljeno tekom enega tedna.

Učinkovit datum 48-urnega tedna pa bo javljen najmanj 30 dni po objavi, in sicer zato, da se da tovarnem, trgovinam, radom in vse druge vrste obratom čas, da prilagodijo temu svoje osebe in svoja izplačila.

Ker večina tovarn že obratuje najmanj po 48 ur in po sedem dni na teden, bo ta odredba v glav. zažela druge vrste trgovine in posle in nekatere departmente clevelandskih je klarn, v katerih je še vedno uveljavljeno 40-urno tedensko delo.

To je prvi korak k izpolnitvi predsednikove zahteve, da naj se uveljavi minimalen 48-urni delovni teden povsod, kjer je potrebna večja produkcija brez povečanja delavskih moči.

KELLY ZOPET ŽUPAN

CHICAGO, 6. aprila. — Edward J. Kelly, demokrat in župan mesta Chicago, je bil ponovno izvoljen za župana. Pri volitvah je porazil svojega republikanskega tekmeča George B. McKibbina.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$5.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujerazne države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SLOVANI NA OBZORJU ...

V "Slovenskem listu," ki ga izdajajo naši primorski bratje v Argentini, smo brali sledeč krasen uvodnik o Slovanih, ki ga na tem mestu objavljamo:

Ze davno pred sedanjo vojno se je svetovno javno mnenje zelo obširno bavilo s slovanskim vprašanjem. V splošnem so bili skoro vsi pomembnejši neslovanski narodi precej slabo poučeni o slovanstvu. Gledali so na Slovane z vrha navzdol in jih uvrščali med drugovrstne evropske rase. To omalovaževanje Slovanstva, ki sta mu hoteli vsiliti pečat manjvrednosti zlasti pokojna avstro-madžarska monarhija in nemški rajh, se je v teku razvoja, posebno pa po prvi svetovni vojni iz nadutega podcenjevanja, obrnilo v odkrito sovraštvo. V tej dobi sta zlasti Hitler in Mussolini zaslutila slovansko nevarnost in napovedovala Slovanom neizprosno iztrebljenje.

Slovani igrajo v svetovni zgodovini vedno večjo vlogo. Evropa bi brez Slovanov kazala popolnoma drugačno lice. Slovanska zasluga je, da se je mogla Evropa mirno razvijati in napredovati. Ko so razna napol divja turška krdela silila v Evropo, so jim skrhalo moč Slovani. Ravno tako so Slovani zavrnili pretečo mongolsko nevarnost. Proti Turkom, ki so bili strah in trepet vsega kulturnega sveta, so se sicer borili tudi drugi narodi, ali vsa teža turških napadov in turškega jarma je ležala stoletja in stoletja samo na Slovanih. Vsa slovanska zemlja je pognojena s krvjo in na njeni zemlji se je odločevala usoda vsega omikanege človeštva.

Evropski narodi pa niso nikdar znali dovolj ceniti dragocenih slovanskih uslug. Medtem ko so Slovani z lastno krvjo branili Evropo in ves zapadni svet pred vzhodno nevarnostjo, so jim trgali žive dele narodnega telesa Italijani, Madjari in v prvi vrsti Nemci. Samobsebi je razumljivo, da se je v tej teški dobi mogla razvijati prosveta med Slovani le zelo počasi. In vendar so Slovani ustvarili v svojih narodnih pesmih umetnine, za katere jih zavida ves ostali svet. Čim težje jim je bilo, tem skrbnejše so negovali umetnost in lepoto. Slovanske narodne noše zlasti srbske, hrvaške, lužiško-srbske, poljske, ruske in tudi slovenske, predstavljajo tako močna nagnjenja do umetnosti, da je kaj podobnega težko najti kje drugje v svetu.

Mnogi narodi, zlasti Germani in Romani očitajo Slovanom kulturno zaostalost. Ali taki očitki niso samo neutemeljeni, ampak tudi krivični. Četudi je bil znaten del Slovanov do konca prve svetovne vojne pod tujimi vladami, ki so na vseh poljih ovirale njihov napredek, vendar so se seznanili z najvažnejšimi iznajdbami in odkritji. V svobodni domovini pa se je napredovanje dvigalo z ogromno hitrostjo. Poljska prestolnica Varšava je postala milijonsko mesto, Praga se je razširila za močna moderna predmestja in je imela pred češkoslovaško katastrofo že skoro milijon prebivalcev. Pred 20 leti neznatni mesti Beograd in Sofija sta se bliskovito večali in modernizirali. Kar so ustvarjali drugi narodi več desetletij, so ustvarili Slovani v nekaj letih.

Industrija zlasti poljska in češka, sta se v nekaterih panogah lahko pomerili s francosko, nemško in angleško, v nekaterih pa jo celo prekosili.

Za razvoj književnosti niso bile pri Slovanih razmere posebno ugodne, vendar pa zlasti Rusi, Poljaki in Čehi ne zaostajajo za velikimi narodi, kjer so bili dani vsi pogoji za vsestranski kulturni napredek. Ze sama imena Dostojevskega, Tolstega in Sienkiewicza odtehtajo mnogo, da ne govorimo o znamenitima ruskima slikarjema Basnecevu in Nestorovu.

Slovani so ravno v zadnjih letih pred sedanjimi vojnimi dogodki jasno dokazali svetu, da niso manjvredno nem tekmovalcu resno ogrožali velike zahodne narode. V nekaterih slovanskih pokrajinah, kjer je bilo pred prvo svetovno vojno 80% ali še celo več odstotkov prebivalcev nepismenih, smo imeli tik pred prusjaškim napadom na evropsko kulturo in civilizacijo, ne samo nove šole, ki jih je povsod posečala tudi ženska mladina, am-

pak tudi prosvetne domove in knjižnice. Posebno se je pri tem odlikoval mali slovenski narod, ki je v pismenosti daleč presegal Nemce in je tudi na književnem polju relativno nudil Slovincem mnogo več književnega blaga kakor pa Nemci svojim rojakom.

V gospodarskem življenju so igrali Slovani zelo važno vlogo in v izmenjavi dobrin postali odločujoč sočinitelj svetovnega gospodarstva.

Ves ta napredek in razvoj, ki je brzel z mogočnimi koraki v boljše bodočnost in boljše blagostanje slovanskih rodov, so Romani in zlasti Germani zasledovali z veliko zaskrbljenostjo. Prav posebne skrbi so prizadevali Slovani nemški nadutosti, ki je ugotovila, da se samo v vzhodni Evropi pomnoži vsako leto Slovanov za 1,800,000. En milijon Jugoslovanov se pomnoži v 10 letih za 150,000, Angležev v istem času samo za 30,000. Nemški statističarji so ugotovili n. pr., da bo v 50 letih na svetu ravno toliko Poljakov kolikor Nemcev, da o Rusih niti ne govorimo. Število Slovanov se je v 20 letih po svetovni vojni, kljub velikim neizostom v nekaterih slovanskih predelih, posebno v letih lakote v Rusiji, povečalo za nad 30 milijonov novih Slovanov. Pred sedanjo vojno je bilo v Evropi 210 milijonov slovanskega rodu. Zaradi tega je bil razumljiv strah germanske nadutosti, da "gosposki" pruski narod pri takem stanju stvari ne bo mogel zavladati svetu. V Hitlerjevi knjigi "Mein Kampf" je ta največji bandit svetovne zgodovine izdelal načrt, kako bi odstranil slovansko nevarnost. Sedanja svetovna vojna je Hitler pričel zato, da reši dve življenjski nalogi prusjaške požrešnosti: 1. da ugonobi svetovno gospodstvo Anglije, zlasti njeno nadoblast nad svetovnimi morji in 2. da za vselej odstrani slovansko nevarnost. Do sedaj si je ena obeh svojih glavnih težnjah polomil zobe.

(Nadaljevanje)

Usnje je potrebno za vojno

Nov rekrut v ameriški vojni rabi v prvem letu deset parov čevljev. Po tem prvem letu bo izhajal s šestimi pari na leto. Ko pa je bil civilist, je povprečno rabil dva para na leto.

V kratkih besedah je to razlog, ki tiči za omejitvijo prodaje čevljev. Znamka s številko 17 v prvi knjižici za racioniranje. Kdor to znamko ima poleg denarja si sme kupiti en par čevljev do 15. junija. Kasneje dobi novo knjižico racioniranja in z njo novo znamko številke 17, tako da tekem enega leta bo nakup treh parov čevljev dovoljen.

Da vojska potrebuje ogromno količino težkega usnja za podplate, je le eden izmed razlogov. Dodatno pa vojna zahteva ogromno rabo dobrega usnja za pasove, jermene, čelade, gamaše, žakete, rokavice, nožnice, sedla in vaje in omote za instrumente. Približno potreba usnja za vojsko se ceni na desetkrat toliko, kolikor je potrebna v civilnem življenju.

Vzlic omejitve civilne zaloge so Amerikanci še vedno najboljše obuti ljudje na svetu. Tekom zadnjih treh let je znašala splošna uporaba približno tri pare in pol na leto za osebo. Omejitev na tri pare ne bo pomenjala veliko žrtev, kakor so dajo oblasti.

Kako se lahko pozablja, usnje je le postranski produkt. Število kož, ki so na razpolago, je vedno odvisno od števila volov, zaklanih za govedino, in govedina je vredna mnogo več kot koža. Usnjariji so zato vedno odvisni od tega, da li je na trgu mnogo govedine in zato mnogo kož.

V velikem obsegu so danes odrezani od trga Južne Amerike radi prevoznih težav. Ameriške črede pa so velike in ne preti resnično pomanjkanje.

Dne 1. januarja je govedo na farmah Združenih držav znašalo rekordno število 74,600,000, od katerih približno ena tretjina so bile mlečne krave. Dočim Amerika stoji v tem pogledu daleč za Indijo, kjer se število goveda ceni na 210,000,000, so vendar naše kože vedno znane in moderne usnjarije.

skih metod mnogo večje trgovske vrednosti. Crede Argentine so po številu tretje na svetu in druge za Združenimi državami glede trgovske vrednosti kož.

Za leto 1943 se pričakuje, da ameriški usnjariji in tovarnarji čevljev bodo imeli na razpolago 23 milijonov govejih kož. Potrebe vojske, dodatno k lend-lease pošiljankam zaveznikom, se čenijo na približno 7 milijonov kož. Tako preostane za civilne potrebe 15 milijonov, kar odgovarja 315 milijonom parov čevljev.

Tovarnarji čevljev naglašajo, da ta količina čevljev je le prav malo pod produkcijo v letih 1933, 1934 in 1935 in da produkcija čevljev v zadnjih dveh letih je bila jako velika, tako, da imamo v zalogi zadosti čevljev za potrebe sedmih mesecev. Najvišja produkcija čevljev je bila v letu 1941 — 498,384,000 parov — in ni znašala mnogo manj leta 1942.

Vlada se je že zdavnaj začela brigati za velike potrebe usnja za vojsko. Še pred Pearl Harborjem so bile regulirane cene raznih kož in usnja. Začetkom leta 1942 kontrola uvoza kož je bila uvedena in 80 odstotkov najboljšega podplatnega usnja je bilo rezerviranih za rabo vojske. Zadnji jesen je War Production Board ukazal tovarnam čevljev, kaj smejo in kaj ne smejo izdelavati. Novi modeli so bili prepovedani, višini ženskih pet je bila znižana, vsi nepotrebni okraski so bili odstranjeni in število barv je bilo omejeno.

Tovarne med tem iščejo kaka primerna nadomestila usnja za podplate, lesene ali sintetične snovi. Gumija seveda ni. Pač pa se čim dalje več rabi druge snovi mesto usnja. Eksperimenti s plastičnimi snovmi dobro obetajo. Za moške čevlje se rabi tudi usnje iz konjskih kož. Za ženske čevlje pridejo koze, kozličji, morski som, kače, kangaru in razne druge kože čim dalje bolj v rabo.

Velikanski razvoj čevljarstva industrije je napravil Ameriko bogato na obuvilih. Leta 1941 so Združene države, ki predstavlja le šest odstotkov prebivalstva sveta, imele 40 odstotkov vse svetovne zaloge čevljev.

Kanada torej prihaja za nami, kar se tiče bogastva na o-

buvalih. Tamošnje kože in usnje je iste dobrote kakor tukaj in letna raba čevljev za oboje je približno enaka.

Življenje v "mali Italiji"

(Nova knjiga — Ocenil Stephen Pearce)

Ko sem bil jako mlad, živela je tik naše hiše neka italijanska družina, imenom Oliveri. Ko so bili prazniki mnogih katoliških svetnikov, je oče Oliveri pripravil vkuksne slaščice in kolače in vsi sosedje — Irči, Grki, Židje in Poljaki so jih slastno uživali.

Vsak večer, od rane spomladi do pozne jeseni, so se mnogoštevilni italijanski prijatelji Oliverijeve družine zbirali pred njegovo hišo, sedeč na stopnicah in veselo kramljajoč. Sodeč po grohotih smeha, zlasti potem ko so otroci šli spat so morali dovtipi, ki so jih pripovedovali, biti precej mastni.

Oliverijevo so imeli doma avtomatičen klavir. Oče Oliveri je močno pumpal in vedno začel s "Vieni a Sorrento".

Vsako leto smo videli polno grozdja priti v njihovo hišo, vino pa so držali v jedilnici v sodih za Coco-Cola.

Zdavnaj sem bil pozabil na te stare prijatelje, ko mi je prišla v roke knjiga "Mount Allegro", ki jo je spisal Jerre Mangione in izdala knjigarna Houghton Mifflin. Mount Allegro, ki je dal svoje tej knjigi, se po domače nazivlje del italijanske naselbine (Little Italy) v mestu Rochester. Ime je posneto po istoimnem kraju v Siciliji. Dasi Italijani Mount Allegro so že mnogo let v tej deželi, so se trdno držali svojih vraž, svojih praznikov, svojih proslav, svojega vina in svojih sorodnikov.

Otroci niso smeli govoriti angleški v hiši. Mati Ameroso je tako hotela in njena trma je ustvarila ostro razliko med življenjem otrok doma in onim zunaj. Nekaj ameriških besed, poitalijančenih seveda, se je bilo sicer vrnilo v njihovo domačo govorico, ali Jerre se ni tega nikdar zavedal, dokler se ni podal v Italijo na obisk in našel, da nekatere besede so bile nerazumljive za tamošnje sorodnike. Najbolj slikovita izmed teh besed je bila "baccasso", italijanska spakedranka — za "backhouse".

Kar Jerre pripoveduje o svojih mnogih stricih, je jako zabavno. Bil je tam stric Luigi, ki je prestopal iz ene veroizpovedi v drugo in bi se rad oženil s kakim bogato vdovo. Končno je nagovoril Jerrejevega učenega strica Nino, da mu piše lepo spisa na ljubimski pisma na neko vdovo. Ta je bila tako ganjena, da je kmalu začela odgovarjati s pismi, ki so bila polna pesniškega poleta. Tako je bil Stric Luigi popolnoma v rokah Strica Nino. Pa je bil nekoliko v skrbeh, da bi Nino začel dopisovati si v svojem lastnem imenu, in štedil je denar, da bi šel k vdovi na obisk.

Predno pa se imel skupaj z adosti denarja, se je nespametno prav hudo skregal s stricem Nino radi prepira, čegav rojstni kraj je lepši. Stric Nino mu ni hotel več pisati svojih pesniških pisem. Stricu Luigi ni preostalo drugega nego, da jih piše sam, ali njegova pesniška žila je bila tako revna, da vdova, ki je bila navajena na prejšnje pesniške vrstice strica Nino, je raztolmačila slabše pisane kot znak, da se je ljubezen ohladila. Njena pisma so postala redkejša in končno povsem prenehala.

Stric Nino je bil izborni pripovedovatelj. Bil je najbolj izo-

brazen izmed vseh striccev, angleški pa ni govoril — radi jeze na svojo ženo. Smatral se je za tujca v Ameriki, ki se prihodnji teden povrne v Sicilijo. Do tega prihodnjega tedna ni prišlo v 20 letih.

Mount Allegro ima kaj čudne pojme o šolski vzgoji in rešuje to težavno vprašanje po svoje na prav lahek način. Dajati dekletu več vzgoje, kot jo zakon zahteva, se jim zdi neumno in pretirano. Glasbeni pouk je že dober, ker napravlja dekletu "simpatično" in vsi moški se hočejo oženiti s "simpatičnim" dekletom. Nikak moški pa ne mara za deklet, ki zna mnogo več kot on. Modrejše in bolj pocene je učiti deklet dobro kuhati in šivati.

S sinovi pa je drugače. Ves svet je pred njimi. Naj študirajo, pa lahko postanejo zdravniki ali odvjetniki, kateri poklici so najbolj spoštovani v Siciliji.

Knjiga konča, ko je Jerre obiskal rojstno domovino svojih staršev. Ves Mount Allegro se je zbral, vsi polni nasvetov in navodil, kakor tudi darov in pozdravov za tega ali onega prijatelja in sorodnika. Vsi so oživile spomine na Sicilijo, njeno lepoto in svoje sorodnike. Zlasti pa so hoteli, naj izroči pozdrave Rosariu Alfana, enemu izmed malega števila prebivalcev Mount Allegra, ki se je bil povrnil "domov".

Strici Jerrevi so tugovali, da ne morejo iti z njim. Stric Luigi je mu dal dolar, naj pije v Palermu na njegovo zdravje.

Jerrevi starši so bili v skrbeh, da pride v škripce, če pove svoje mnenje. Njegova mati, ki je bila več poamerikanjena, kot je sama mislila, mu je rekla v slovo: "Bodi previden, Gorlando. Ako ti Mussolini povzroči kaj zlega, brzojavi nam."

Njegovi sicilijanski sorodniki so bili ponosni nanj, ker je bil Amerikaneec. Imeli so na sebi nedeljsko obleko ves čas obiska. Ako je kdo rekel, da govori italijanski kakor domačin, se je zameril sorodnikom, kakor da bi to odjemalo od njegovega amerikanstva.

Predno je odpotoval za Ameriko, je Jerre videl Alfana, ki je želel govoriti o Ameriki. — Zdelo se je, da mu je žal, da je kdaj zapustil Rochester. "Stvari niso take, kot sem pričakoval. Kot da bi bila kaka megla nad deželo in ljudje so bolj nesrečni, kot so kdaj bili, kar se spominjam ... vsak dan preklinjam uro, ko sem sklenil zapustiti Ameriko."

NAPAD NA ITALIJANSKO STRAŽO

Na Ustju pri Sv. Križu so neznanec napadli več mož broječo italijansko stražo ter jo pobili. Prišla je močna kazenska ekspedicija, ki je polovila moške ter jih 22 ustrelila.

V zvezi s tem sta bila aretirana župnik iz Velikih Zabelj, dr. Kline in župnik Andrej Simič iz Sv. Križa, o katerem smo zgoraj omenili, da je bil pretepen.

(O Ustju smo pred kratkim poročali, da so partizani ubili laškega karabinerja. Italijani so nato ustrelili 9 domačinov, zažgali 97 hiš, zaprli okrog 200 moških ter 290 žen in otrok pa odpeljali v Italijo. Ne vemo pa, če je to v zvezi z gornjim poročilom).

ČLOVESTVO

Na svetu je 3064 dosejanih znanih jezikov in nad tisoč njih ver. Število možkih je nemu ženskih skoraj enako. Četrtnina prebivalstva umre pred sedemnajstim letom. Med 1000 prebivalci doseže le 1 starost 100 let in le 6 starost 200 let. Vsako leto umrje 35,212,200 ljudi, vsaki dan 96,480, vsako uro 4,020, vsako minuto 66 in vsako sekundo 1.

Vsako leto se rodi 36,780,000; vsak dan 100,800, vsako uro 4,200 in vsako minuto 700 ljudi. Oženeji ljudje živijo časa nego neozeneji, trezni marljivi živijo dalj časa nego ne trezni in leni ljudje.

Veliki ljudje živijo povprečno dalj časa nego majhni. Rojstvo ali smrt se pripeti ponosi pogostoma nego podnevu. Otrci, ki so rojeni spomladi, so krepkejši nego oni, ki so rojeni v drugih letnih časih.

BORBE OKOLI SNEŽNIKA

Borbe med Italijani in partizanskimi borci se vrše tudi okoli Snežnika, to je na jugoslovansko - italijanski meji. Borci se bjejo z Italijani prav bližini Sušaka, Reke, Kavrižnice in tja do Ilirske Bistric.

Pisali smo pred meseci o borbi v teh krajih kjer so zato Italijani zapalili več vasi, nekoč moških postrelili ter mnogo med katerimi so bile tudi ženske in otroci, pa odgnali v taborišča v notranjost Italije.

Kljub hudim bojem, ki se vrše okoli teh vasi, pa borci ne morejo vanje, ker so močno utrjeni in so v njih močne italijanske posadke.

Borci v teh krajih so bili močni in se njih število vedno večja, ker se jim pridružujejo vojaški begunci, ki gredo raz gore, kakor pa da bi šli na fronto, bogve kam.

Vodja borcev okoli Snežnika je Istran, vojaški begunc, ki je z dopusta odšel k partizanom, mesto nazaj k svoji edini.

UBOJ KARABINERJA V DOBRAVLJAH

Dne 15. julija je bil v Dobrovljah pri Vipavi, ubit karabiner Italijani so radi tega pooblašali dve hiši ter 21 mož in fantov odpeljali v koncentracijsko taborišča v notranjost Italije. Župnika pri Sv. Križu, Andreja Simiča, ki se je za Dobrovlje člane potegnil, so pa hudo pretepli.

UBITI ITALIJANI NA PIVKI HARJU

Prve dni junija so bili v Pivki harju na Pivki ubiti trije Italijani. Ker krivcev niso mogli dobiti so se strasno maščevali na vasi. Ustrelili so jih 34, obžigali 6 ter požgali kar 7 bližnjih vasi. Brez strehe je ostalo 340 ljudi.

Zakrjajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 6531
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
432 East 132nd Street Tel: KEmure 2118

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA

pisal

Branislav Nušić

PETO POGLAVJE

V katerem se zgodi nekaj, česar se čitatelji niso nadejali, in česar se ni nadejal niti odbor Prelepniške občine.

V tej povesti dozda se ni našel občinski birtič Sreja, ne zato, kot bi ne imel navade nastopati, temveč enostavno zato, ker pisatelj vse do tega poglavja ni bil potreben. Drugače Sreja to lepo navado, da nastopi povabljen ali nepovabljen pri večerjeh in slavnostnih obedih.

Sreja torej se spusti nekega lepega božjega četrtka brez sapa po onem brdu navzdol, pod katerim je stal Jovkov mlin in ves zasopljeno komaj pridrvi do obinske hiše, plane v uradno izbo, prevrne medpotoma skledo z vodo, stopi pisarju na nogo, pa zakriči, kot da je kdo njemu stopil na kurje oko.

Župan se vznemiri, podpisoval je ravno neki akt že pol ure in je bil že skoraj pri kraju, samo kljuko nad č je še manjkalo. V tej zmedbi pa je mesto znaka izkopal s peresom celo brazdo na papirju.

Pisar pa zgrabi vse akte neke tožbe in jih vrže na tla, kar je storil samo takrat, kadar je bil hudo jezen na koga. Ali v tem slučaju se je hitro zopet pomiril in začel pobirati razkropljene akte, župan pa skoči na noge in zavpije na Srejo:

"Kaj ti je, brate, zakaj rjoveš?"

"Popihala jo je!" izusti Sreja.

"Kdo pa?"

"Ona!"

Ko župan vidi, da se Srejina naglica ne tiče nikakšne komisije, ki bi prišla, da pregleda račune o pobranih davkih, zadobi moč in hrabrost, in začne odločno, kot se spodobi za njegov položaj:

"Torej, kdo jo je popihal?"

"Ona, Anica," pravi Sreja.

"I, pa dobro," doda pisar ravno dušno; "naj gre! Prav je stopila; — srečno pot!"

"Torej je šla," pristavi župan, in lica se mu razvedre.

"Šla je," nadaljuje Sreja, "samo otroka je pustila."

Županu se zatemni obraz:

"I, kakšnega otroka, ali ti stega svojega?"

"Pa seveda!"

"To pomeni torej, da ni šla skupaj z otrokom —"

"To pomeni, da je Anica ušla, otroka pa je pustila občni na vratu," doda pisar kratko.

"Da, tako je," potrdi polglasno župan in utihne: globoko se zamisli in začne grizti oni akt, ki ga je malo prej podpisal.

Župan molči, a molči tudi pisar, a Sreja pogleda zdaj enega, zdaj drugega in vpraša:

"Kaj pa zdaj?"

Župan se dela, kot bi ne slišal, kar ga Sreja vpraša, ker to vprašanje: Kaj pa zdaj?, si je že sam nekočkrat zastavil.

Sreja zope vpraša:

"Kaj pa zdaj?"

Župan ga zopet ne sliši, temveč vpraša sam:

"Pa kdaj jo je pobrisala?"

"Pravijo, da nocoj!"

"To ji je moral nekdo svetovati," doda pisar.

"Tako bo, da; nek vrag ji je svetoval. He, ti Sreja, pojdi za trenotek ven; s tajnikom se imava nekaj med seboj pogovoriti!"

Ko sta ostala sama, spusti župan prijateljski roko na ramo pisarju in začne s sladkim glasom:

"No, tajniče, pogovoriva se tratski in prijateljski."

"Pa o čem bi se pogovorila?"

"Pa tako, da se pogovoriva."

"Stvar je jasna, in nimava o čem se pogovarjati," veli pisar.

"Pa to vidim sam, da je stvar jasna, ali vendar razmišljuj malo o tem, tajniče!"

"Dobro, pojdi ti na lice mesta, da vidiš kako in kaj; morda se medtem česa spomnim."

Župan se vzdigne, da gre na lice mesta, ali s potoma jo zavije k popu. Pop se odpravlja, da gre zmoliti nekakšne molitve, in ko mu popadija, njegova žena, išče vse potrebno, sedi sam na vrtu in je ledvice, pečene na žerjavi. Ko opazi župana, ga pokliče:

"Pridi sem, da vidiš, kaj je loj, pravo mleko."

A županu ni bilo do ledvic;

It takes both... Management and Labor, working in harmony and co-operation to keep the assembly lines going in our factories—to produce the necessary implements of war.

It takes both... War Bonds and Taxes to pay the cost of these vital tools of war to keep our fighting men supplied.

U. S. Treasury Department

Mož pred klavirjem je Lauritz Melchior, herojski tenor Metropolitan opere. Fantje, ki pojejo z njim ob klavirju, so ameriški vojaki.

Vesti o bojih v Jugoslaviji

Grožnje napram upornim Jugoslovonom

LONDON, 31. marca (UP). — Privatne vesti, ki so danes prispale v London, zatrjujejo, da je šef nemške Gestape, H. Himmler, zapovedal, da je treba brezpogojno in za vsako ceno, če ne drugače, s pomočjo strupenih plinov, zatreti in uničiti vse ostanke jugoslovanskih upornikov in vse ljudstvo, ki z njimi simpatizirajo; prepričati hočejo izbruh novih pomladanskih uporov v zvezi s pričakovano zavezniško invazijo v jugoslovansko Evropo. Nemci so baje podvojili svoje okupacijske sile v Jugoslaviji z namenom, da partizane popolnoma iztrebijo.

Himmler je baje prepotoval vso Jugoslavijo in izdelal primeren načrt za kampanjo, ki naj zatre partizansko gibanje. Pravijo, da je naročil generalu Baderju, nemškemu vrhovnemu komandantu tega ozemlja, da mora za vsako ceno zadušiti osišču sovražni pokret.

Jugoslovanska vlada v Londonu je prejela poročilo, da so Nemci že začeli svojo kampanjo smrti in da je bilo ustreljenih v mestu Janjice tisoč oseb. Himler je poslal tri dodatne divizije — najbrže 45.000 mož — in tri brigade tankov na jugoslovansko ozemlje.

Iz Srbije

BERLIN, 24. januarja 1943 (DNB) — V spopadih srbskih stražarjev (Nedičevcev) je bilo ubitih 22 komunistov, med katerimi so se nahajale tri ženske. Precejšnje število upornikov je bilo ujetih. V centralni Srbiji je bila ubita večja skupina upornikov, obtoženih komunizma.

Pokolji v Jugoslaviji

Švicarski list "Arbeiter Zeitung" javlja, da je nemški kazenski oddelek v Loznici, zapadna Srbija, izvršil množična streljanja civilnega ljudstva.

Isti list piše tudi o brutalnem bombardiranju mesta Krupa v Bosni. Nemci so se z zračnim napadom maščevali nad mestom, ker je večji del moškega prebivalstva vstopil v partizanske oddelke. Ob priliki napada je poginilo več od polovice vsega mestnega prebivalstva.

Prisilna mobilizacija v Srbiji

BERN, 31. marca (AP) — Budimpeštansko časopisje poroča danes, da je Srbija zdaj vključena v nemški načrt splošne mobilizacije dela in da je dobila nemška oblast v tej deželi polnomoč, da vpokliče vse zdrave osebe v svojem področju.

Upor se širi

Paveličev list "Hrvatski Narod" piše, da je pristopilo iz krajev v porečju reke Une, približno 40.000 ljudi v partizanske oddelke upornikov. Okupatorji in ustaši so se krvavo maščevali nad ostalim prebival-

Mali oglasi

IŠČE SE ŽENSKO

za

Vojno delo

Engine lathe

Hand Screw Machine

Milling Machine

PLAČA NA URO

Tudi druga strojna dela za one, ki so zmožne.

Prednost imajo one z izkušnjo.

Steel Improvement & Forge Co.

970 E. 64 St.

severno od St. Clair Ave.

Mislite o zaposlitvi po vojni

Zahteve po naših zabojih se bodo nadaljevale

IŠČE SE Moške in ženske za splošno tovarniško delo

Delo tudi za operatorje in pomagalice, ki se jim plača od kosa.

John Szues, Employment Mgr.

The Hankins Container Co.

3044 W. 106 St.

TEŽAKI STALNI MOLDERJI

za aluminijsko in magnesia li-varno. Plača na uro poleg overtime.

Monarch Aluminum Mfg. Co.

W. 93rd & Detroit Avenue

Izurjeni operatorji na BORING MILLS (Horizontal in Vertical) VELIKIH STRUGALNIKIH RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priključite.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

NOVI SVET PONUJA SVOJO KRI LJUDSTVOM STAREGA SVETA

• Ali naj manj storimo za ljudstvo Evrope kot pa smo storili za njih vinograde? Pred več leti, ko je kuga uničila njih vinograde, se je tja poslalo ameriške cepitve, da bi se oživilo trtno industrijo v stari domovini. Evropske trte so bile oživljene in zboljšane, ker je bila ameriška trta, ki je bila prvotno od tam, ojačena tukaj.

Danes, ko še večja kuga uničuje ljudstva širom vsega sveta, prostovoljno nudijo Amerikanci, domačini in potomci vseh prepričanj, pot do povratka življenja kot del Ameriške rekonstrukcijske misije; ne samo v Evropi, pač pa po vsakem delu sveta, kjer so potrebne naše zaloge in naše ideje.

Amerikanci prihajajo — z zdravniškimi zalogami in jedili, z semenom in gnojilom, z kmetijsko živino in orodjem. Še bolj važno pa je to, da mi prinašamo zalogo demokratičnih idej za ves novi svet!

Ali je vam to znano?

Ali ste vi čitali knjigo Two-Way Passage, izpod peresa Louis Adamiča, ki predlaga, da bi mi osebno prenesli ameriško izkušnjo v Evropo?

Kolegiji sedaj nudijo posebne tečaje, da pripravijo ljudi za to vitalno delo.

Washington se živahno pripravlja, da nudi to priliko v pomoč našim dobrim sosedom onstran morja. Javnost se zanima za to priliko, da bi napravila načrt za mir in zmago vojne s tem, da bi se odvzelo navadenemu ljudstvu osišča voljo do nadaljnjega bojevanja.

Te ideje so postale zaželjive in praktične; tako ameriške v uvajanju in tako univerzalne v sprejetju.

Mi želimo, da bi se vi — sleherni — seznanili s to idejo. Eno leto po predlaganju te ideje, je Louis Adamič izdal v brošuri "This Week," članek "After Victory—What?" (Po zmagi—Kaj?), ki je kratko in jedrnat poročilo o tej predlogi, ki je bila ojačena z obširno diskuzijo. Z zanimanjem boste čitali ta članek. Vi bi se morali takoj seznaniti s tem načrtom za zmago in mir. Pošljite 10c za pokritje stroškov tiskovine in poštne in pošljite na:

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki ni s trukom razvažal mehke piščice. Unijska plača in ure. Zgledite se pri Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave.

Išče se

žensko za čiščenje in pranje. Stalno delo in dobra plača. Pokličite IVanhoa 2460.

Ženska

dobi delo za tri ali štiri tedne, da bi pomagala pri gospodinjstvu in s perilom. Ob večerih gre lahko domov. Plača po dogovoru. Poizve se na 1193 E. 170 St., ali pa pokličite IV. 1853.

Rad

bi se seznanil z vdovo ali samsko žensko, v starosti do 62. leta za gospodinjstvo ali v svrhu ženitve če jo veseli. Pisma se naj pošlje na naslov "Vdovec," Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Let Everybody Know You're Investing 10 Percent of Your Income in War Bonds

WE'RE BUYING AT LEAST 10%

The attractive red, white and blue window sticker, pictured above, is the new yardstick of patriotism in the War Bond drive throughout the nation. With the slogan, "Everybody every pay day, ten percent," sweeping the country, patriotic Americans on the home front are rallying to their Government's appeal for funds with which to help finance the war. The home which displays the "ten percent" sticker is doing its share toward Victory for America and the United Nations. The stickers are being distributed through local War Savings Chairmen.

U. S. Treasury Department

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

'A, kaj za to! To žalostno spoznanje ji kljub vsemu ni vzelo poguma. Zopet najde nesrečnega otroka in se zavzame zanj. Iztrga ga iz krempljev zločinske pošasti, kakor je nekoč že poskusila rešiti ga bede in sramote.

Toda gorje — zaenkrat še ne more dvomiti, da je njen sin tat! Pobegnil je, da bi se mogel vrniti med zločince.

Temu strašnemu udarcu se je pridružil še mnogo vsakdanjih križev in težav, ki so se ji zdeli zdaj še težji.

Ravnatelj poboljšavnic je moral seveda obvestiti svoje predstojnike, da je deček pobegnil, in dobil je pošten ukor, da je zaupal mladega pokvarjenca tuji ženski, ne da bi se prepiral o njeni čuječnosti in zanesljivosti.

In poštenjak, kakor je bil, se ni mogel premagati, da bi tega odkrito ne povedal Heleni.

Potem so prišli k nji orožniki, razložili so po njeni mizi uradne spise in zaslišali so jo kot da je obtoženka.

V stražmojstrovih očeh je bila Helena osumljena, da je pomagala dečku pobegniti. Morala je torej dokazati, da je ne zadene pri tem nobena krivda.

Orožniški stražmojster jo je vprašal, koliko je stara, kje je prej prebivala, ali ima možev mrtvaški list in kdaj ji je mož umrl.

In nesrečna žena je morala v silni zadregi priznati, da ni vdova, temveč da živi ločeno od svojega moža, grofa de Montlaura.

Toda zakaj se piše ona do Penhoet? Ali je to njen priimek?

— Tu nekaj ni v redu, — je menil orožnik.

Povedati je morala, zakaj se tako zanima za zaprte otroke. Ko je odgovorila, da ji veleva tako ljubezen do trpečega bližnjega, se je zdelo orožniku tudi to sumljivo. Odhajajoč jo je komaj pozdravil.

Pripomnil je, da mora biti pripravljena na to, da bo zaslišana še pred sodiščem o podrobnostih otrokovega pobega, čeprav je zadrževala, da mu ne mora dati nobenih informacij, kajti baš v tistem hipu je bila onesveščena, izročena na milost in nemilost plamenom, izpostavljena nevarnosti strašne smrti v ognju, ki je je rešil v zadnjem hipu plemenit in pogumen neznanec.

Še istega večera je zvedela vsa kolonija, da je bila Helena zaslišana. Od ust do ust je šlo, da je to žena, živeča ločeno od

svojega moža. Morda je pa celo ločena!

Njena ljubezen do pokvarjenih otrok je pričala samo o nizkotnosti njene duše. V nedeljo je gospa notarjeva pri maši ni pozdravila in gredeč mimo nje se je ponosno vzravala v popolni samozavesti zakonske žene, živeče s svojim možem — čeprav vrag vedi kako.

Prišedši iz cerkve na trg je čutila na sebi poglede vseh, polne zasmevanja in nihče se ji ni pridružil, kakor druge nene, ki so jo ljudje vedno vpraševali, kaj je novega in kako se počuti.

Kruta in škodoželjna natura kmetov je našla tu priložnost, da se pokaže v polnem razmahu, in te priložnosti ni hotela zamuditi.

Prej so jo imenovali zaradi njene dobrotljivosti "dobra gospa." Zdaj so bili pa veseli, da so lahko pokazali svojo brezsrčnost in neusmiljenost obrekovali "ločeno ženo."

Ni mnogo manjkalo, pa bi jo bili javno osramotili. Toda to se je je dotikalo v primeri z njeno neizmerno žalostjo samo kot zbadanje z iglo.

K sreči je imela človeka, ki ji je bil v tolažbo in oporo. Paul Vernier je bil prihiten k nji na prvo vest o njeni nesreči. Bil ji je brezmerno vdan.

To je bila idealna ljubezen z vsemi lepimi, plemenitimi lastnostmi popolne vdanosti. Paul je znal najti v svojem obupanem sreću pomirjačo in upanje vzbujajočo besedo, ki so res poživile pojemajoči pogum nesrečne žene.

Plakal je z njo, jo tolažil in bodril. Polagoma se je Helena pomirila in začela razmišljati, kaj početi. Paul je obljubil, da bo napel vse sile, da čim prej najde moža in sinčka.

In tedaj se je za Heleno znova začelo iskanje, brezupno, neskončno, brez oddiha, brez miru, podobno Ramonovemu iskanju.

Oba sta mislila samo na to, kako bi se srečala, šla sta drug mimo drugega, ne da bi se spoznala, preiskala sta ves Pariz blodeč obupano po ulicah šumečega velemera, da bi mogla objeti svojega otroka.

Vse nujno prizadevanje je bilo zaman in vendar nista obupala. Tako so minevali dnevi, tedni, meseci.

Često se je odpeljala Helena že zgodaj zjutraj v Pariz in hodila do večera po mestu, da bi našla Ramona, pa ni bilo o njem duha ne sluha. Včasih jo je spremljal Paul Vernier, več-

Cincinnati Reds Train in Indiana

Manager of the Cincinnati Reds, Bill "Deacon" McKee, No. 1, tells the National Leagueers what their "ground rules" will be during spring-training at Indiana university, in Bloomington, Ind. The squad listens almost reverently. Lonnie Frey, second baseman, is on bended knee in center of circle.

Pomoč proti paralizi

Na sliki vidimo skupino filmskih igralcev, ki so nedavno obiskali predsednika Roosevelta ter mu obljubili, da bodo delovali po svojih močeh v korist sklada za pobijanje paralize.

noma je pa iskala Ramona sama.

Seveda so se začeli zlobni malomeščanski jeziki kmalu zaletavati v intimno prijateljstvo, ki jo je vezalo z mladim uradnikom. Pohujšanje starih devic in klepetulj je bilo zdaj še tem večje in Paul Vernier je veljal v očeh vseh za ljubčka mlade žene.

Paul je slutil, kakšne bodo posledice, in svaril je Heleno pod nevarnostjo, ki je pretila njenemu dobremu imenu; svaril jo je še mnogo prej, predno so jo začeli zlobni jeziki obrekovati in blattiti.

Nesrečna žena se je pa samo otožno smehljala.

— Kaj se jih bojite, gospod Vernier? — je vprašala Paula.

— Jaz, gospa, da bi se jih bal! — je ugovarjal Vernier.

— Jaz, ki bi dal življenje za vas!

— No torej, pustiva jih, naj brusijo jezike... samo da je najina vest čista. Sicer vas pa zagotavljam, — je pripomnila, — da mi je vaše prijateljstvo v tem brezupnem položaju tako dragoceno, da bi mi bilo zelo žal, če bi vas izgubila.

Vzpodbujena po tej nesebični in globoki vdanosti se je Helena še v večjo vneto lotila iskanja. Znova je nastopila težko pot na Kalvarijo, opirajoč se na Paulovo ramo. To pot je vendarle imela nekaj upanja, da njen trud ne bo zaman.

Videla je že svojega otroka, bil je že pri nji. In njen mož! Držal jo je v svojem naročju! Njuni srca sta za hip zopet utripala skupaj!

Bila je skoraj že na cilju — pa je zopet vse izgubilo. Držala je srečo v rokah, pa jo je izgubila.

Mar ni bila to najhujša muka? Po takih neuspehih bi ne bilo čuda, če bi tudi najpogumnejšemu upadel pogum.

Helenin pogum je celo naraščal. Njen mož in sin sta živa, najdražje, kar ima na svetu, ji je ohranjeno. Ze ta zavest ji je bila največja sreča.

Obrnila se je na starega notarja grofa de Montlaura.

Toda od njega ni zvedela nič novega.

Ze pred dvema letoma mu je bil grof naročil prodati njegovo posestvo in kupiti vrednostne papirje. In te mu je bil notar poslal v Panamo. Od takrat ni imel z njim nobenih opravkov. Notar ni niti vedel, da se je vrnil v Francijo.

Od notarja se je vračala Helena čez Elizejska polja. Stopala je počasi, zatopljena v svoje misli. Kar je zagledala krasno kočijo, ki se je bila baš ustavila pred palačo mornariškega ministrstva. Na kozlu sta čakala lepo oblečena kočijaž in sluga. V kočiji na mehkih blazinah je sedela dama, oblečena zelo elegantno.

Helena je videla samo od

zadaj njeno glavo, njene bujne, modrikastočrne lase, štrleče izpod elegantnega klobučka.

Kar je sluga skočil s kozla in spoštljivo odprl vrata kočije častniku, ki je bil prišel iz ministrstva.

Častnik je sedel k mladi dami in kočija se je obrnila proti Heleni.

— Carmen! — je kriknila Helena vsa iz sebe od presenečenja.

Toda njen glas se je izgubil v drdranju kočije in obstala je nepremično na svojem mestu, izbuljenih oči, krčevito oprijemajoč se vrat bližnje krčme.

V častniku v uniformi poveljnika husarskega eskadrona je spoznala Roberta d'Alboiza. Spoznala je pa tudi elegantno damo. Bila je Carmen.

Njeno presenečenje je bilo nepopisno. Robert d'Alboize in Carmen! Toda Carmen je mrtva!

V "Uradnem listu" je bil seznanjen onih, ki so bili padli med uporom kazencev v Cayenni. In med njimi sta bila tudi Carmen in njen mož.

Helena se je informirala takrat celo v ministrstvu, kjer so ji strašno vest potrdili. In čeprav ji je bila Carmen prizadejala toliko gorja, je Helena njena tragična smrt zelo pretresla.

Morda je bila zdaj žrtev halucinacije ali pa je bila neka tuja ženska tako presenetljivo podna njeni svakinji?

Ne, saj je predobro spoznala oba! No, in se zmotila. Bila sta res Robert d'Alboize in Carmen.

Ta nemogućnost je bila živa resnica. Mislila je, da zblazni. Zblazni od groze... Kaj pa, če se je vendarle zmotila?

Ali pa zblazni od radosti... Svidenje z njima. Robert in Carmen skupaj!... Morda sta celo poročena.

Tako bi bila njena nedolžnost najhitreje dokazana.

Tudi o Ramonu bi zvedela, kje je. In Ramon bi obžaloval svojo krutost, vrnil bi ji svojo ljubezen.

Potem bi tudi Milčka znova objela. Najti ga bi ne bilo težko. Častnik...

V ministrstvu, od koder je prišel, bi ji gotovo lahko povedali, kje stanuje.

Vstopila je, toda pisarne so se že zapirale. Nobene informacije ni mogla dobiti.

Rekli so ji, na pride drugi dan.

Helena se je vrnila v Mois-

Otvoritev posebna

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/3 do 1/2 ceneje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

Farmers Poultry Market

Vogal SUPERIOR in E. 43rd St. KOKOSI, RACE, GOSKE, PURMANI in JAJCA Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe.

Pridite in oglejte si

našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies." PARKWOOD HOME FURNISHINGS 7110 St. Clair Ave. Odprto ob večerih

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St. 6122 St. Clair Ave. HE 2730

selles... oči so ji žarele od sreče, srce ji je močno utripalo od radosti. Samo en dan jo še loči od sreče. Jutri bo že vse urejeno.

Paul Vernier jo je čakal. Helena mu je takoj povedala, kakšno presenečenje je doživela.

— Srečno naključje... Končno se me je usoda usmili.

Čeprav govori vse za nasprotno, čeprav je bila Carmenina smrt uradno razglašena, sem prepričana, da še živi... Saj sem jo videla, dobro videla... Morda je bila pomota v brzotjavki, naštevajoči imena žrtv upor.

In vsa srečna je pravila Paulu, da bo kmalu zopet imela moža in otroka, da se bo lahko vrnila k toplemu domačemu ognjišču.

Vsaka navdušena beseda mlade žene je bila nož v srce Paula Verniera. Izgubljal je upanje, da ga končno vendarle vzljubi...

... če ne takoj, pa pozneje, morda na stara leta... Izgubljal je to upanje, z njim pa tudi tiho, skrito srečo, da je smel Heleno oboževati, da jo je smel tolažiti in bodriti.

Toda bil je mož. Nasmehnil se je, videč Heleno srečno.

— Jutri zjutraj, — je dejal, — se odpeljem v Pariz in vam preskrbim naslov gospoda d'Alboiza.

Zvečer sta šla na izprehod v gozd, ki se je razprostiral okrog naselbine. Helena je govorila in govorila, vesela, skoraj srečna — prvič po dolgem času.

Paul jo je gledal z očmi, ki je v njih komaj zadrževal solze. In oba sta bila na videz tako srečna, da ju je gospa notarjeva zaničljivo pogledala, ne da bi ju pozdravila. Naslednjega dne, ko je sprejemala goste, je pa dejala gospe eksekutorjevi.

— Pomislite, snoči sem srečala zaljubljenca, tesno objeta sta se izprehajala po gozdu... Strašno... In kako srečna sta bila! Ločena je najbrž zvedela,

For a Better Day U.S. WAR BONDS

Nazis requisition most European farm products and foodstuffs, leaving the conquered people to starve. To fight this thievery the farmers have revived a favorite weapon of the North American Indian, the FLAMING ARROW. Dutch and Belgian Vigilantes creep near to storage barns at

night and wing their darts into them. The arrow tips have been impregnated with liquid which ignites as it dries. Scores of barns are fired each night. If the vigilantes are caught they are shot.

We in America have escaped the horrors of occupied Europe and may fight the Nazis by less dangerous methods. The least you can do is to invest more in United States War Bonds. WSS 741D U. S. Treasury Dept.

da ji je umrl mož... Gotovo sta govorila o svoji svatbi!

IV. IZPOVED

Kakor sta bila sporočila pismono grofu Montlauru, sta prispela Robert in Carmen v Pariz in sta že nad mesec dni stanovala v krasnem hotelu v okraju Monceau.

Njuno domovanje je bilo opremljeno zelo preprosto; bilo je njem samo najpotrebnejše, ker rabi višji častnik, ki ima nekaj pod palcem.

Edino razkošje so bile stajale. Robert je bil velik prijatelj lepih čistokrvnih konj in tudi Carmen je bila navdušena za nje.

Ramon se je spočetka sicer branil, končno je pa le sprejel vabilo ter se nastanil pri svaku in sestri...

Njegove sobe so bile v pritličnem krilu hotela. Tu je bila tudi jedilnica, biljardna soba, velik salon in knjižnica.

(Dalje prihodnje)

PRAVKAR

smo prejeli lepo zalogo

Royal — Hamilton Beach — Eureka in Electroair električne čistilce preprog.

W.P.B. vlada je preklicala odredbo zamrznitve in jih dovoljuje v naprodaj.

Norwood Appliance & Furniture

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

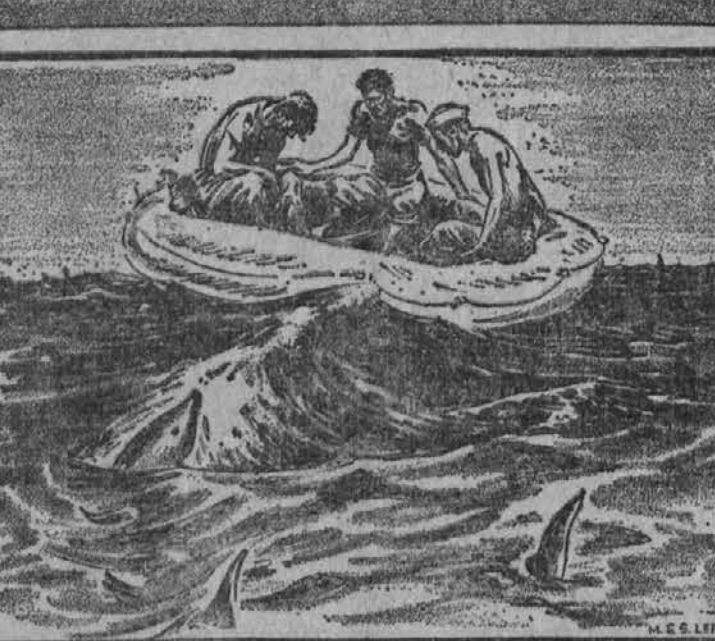
Maybe You Know... by A.M. CROSS

AT MORE THAN 150 RED CROSS CLUBS IN FOREIGN LANDS SEVERAL HUNDRED THOUSAND U.S. SOLDIERS HAVE FOUND RECREATION AND COMFORTS OF HOME.

25,000 RED CROSS NURSES ARE SERVING WITH THE ARMY AND NAVY. 50,000 MORE ARE NEEDED DURING 1943!

AMERICAN HEROES

Thirty-four days were spent on the open sea in a rubber boat by three U. S. Navy men, Harold F. Dixon, Gene Aldrich, and Anthony Pastula. After enduring torturous days under the blazing sun, and freezing nights, these American heroes were finally rescued. In effect, they were kept afloat by a WAR BOND. We need lots of these rubber boats, so buy as many War Bonds as you can. You've done your bit; now do your best!

U. S. Treasury Dept.

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsibo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St., Ivanhoe 4680